

UZASADNIENIE

I. Projektowane przepisy ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych

Podstawę działania kas zapomogowo-pożyczkowych, zwanych dalej „KZP”, w polskim systemie prawnym stanowią przepisy ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263) zwanej dalej „u.z.z.,” oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1992 r. w sprawie pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w zakładach pracy (Dz. U. poz. 502), zwanego dalej „rozporządzeniem z 1992 r.,” wydanego na podstawie art. 39 ust. 5 u.z.z.

W dniu 1 stycznia 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o związkach zawodowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1608), zwana dalej „nowelizacją z 2018 r.”. W wyniku zmian wprowadzonych tą ustawą pełnym prawem koalicji związkowej, tj. prawem tworzenia i wstępowania do związków zawodowych, objęto wszystkie osoby wykonujące pracę zarobkową. Do tej grupy oprócz pracowników, należą także osoby świadczące pracę za wynagrodzeniem na innej podstawie niż stosunek pracy, jeżeli nie zatrudniają do tego rodzaju pracy innych osób, niezależnie od podstawy zatrudnienia, oraz mają takie prawa i interesy związane z wykonywaniem pracy, które mogą być reprezentowane i bronię przez związek zawodowy.

W wyniku rozszerzenia prawa koalicji związkowej nowelizacja z 2018 r. wprowadziła również zmiany w art. 39 ust. 1 u.z.z. Zastąpiono pojęcie „zakład pracy” pojęciem „pracodawca” oraz pojęcie „pracownicy” pojęciem „osoby wykonujące pracę zarobkową” (w odpowiednim przypadku i liczbie), a także zmieniono nazwę kas zapomogowo-pożyczkowych, zwanych dalej „KZP” pomijając przymiotnik „pracownicze”.

Nowelizacja obecnie obowiązującego rozporządzenia z 1992 r. nie wydała się projektodawcy zasadna z tego chociażby względu, iż wymagałaby przeniesienia z rozporządzenia z 1992 r. do u.z.z. przepisów regulujących prawa i obowiązki obywateli (materia ustawowa), stanowiących znaczącą część przepisów tego aktu prawnego. Ujęcie przepisów regulujących kwestie działania KZP w jednym akcie prawnym rangi ustawowej ułatwi adresatowi norm prawnych ich stosowanie i może przyczynić się do upowszechniania instytucji KZP. Projektowane przepisy w dużym zakresie stanowią powtórzenie przepisów obecnie obowiązującego rozporządzenia z 1992 r.

Rozdział 1. projektowanej ustawy zawiera przepisy ogólne, w tym definicje ustawowe stosowanych w treści ustawy pojęć.

Zgodnie z projektowanym art. 1 ustawy jej zakres przedmiotowy obejmuje zasady tworzenia, organizowania i działania u pracodawców kas zapomogowo-pożyczkowych oraz ich likwidacji.

W art. 2 przewidziano definicje pojęć stosowanych w projektowanej ustawie. Pod pojęciem osoby wykonującej pracę zarobkową należy rozumieć osobę wykonującą pracę zarobkową w rozumieniu art. 1¹ pkt 1 u.z.z., tj. pracownika lub osobę świadczącą pracę za wynagrodzeniem na innej podstawie niż stosunek pracy, jeżeli nie zatrudnia do tego rodzaju pracy innych osób, niezależnie od podstawy zatrudnienia, oraz ma takie prawa i interesy związane z wykonywaniem pracy, które mogą być reprezentowane i broniące przez związek zawodowy. Proponowana definicja pojęcia pracodawcy odwołuje się do definicji stosowanej w przepisie art. 1¹ pkt 2 u.z.z. Należy jednak zwrócić uwagę, że projektowana ustawa wprowadza zmianę brzmienia ww. przepisu u.z.z., o czym będzie mowa w pkt II niniejszego uzasadnienia.

W projektowanym przepisie art. 2 pkt 3 zaproponowano definicję pojęcia zasiłek, zgodnie z którą przez zasiłek należy rozumieć zasiłki i świadczenia rehabilitacyjne z ubezpieczenia w razie choroby i macierzyństwa, o których mowa w ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2020 r. poz.870.) oraz z ubezpieczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, o których mowa w ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1205 oraz z 2020 r. poz. 279), wypłacane przez pracodawcę i podlegające rozliczeniu w ciężar składek na ubezpieczenia społeczne.

Cele KZP określa projektowany przepis art. 3. Zgodnie z jego brzmieniem KZP udziela członkom pomocy materialnej w formie pożyczek oraz zapomóg (w miarę posiadanych środków). KZP stanowią zatem rodzaj wewnętrznej instytucji samopomocy finansowej u pracodawcy. Głównym celem działalności KZP jest udzielanie jej członkom pożyczek. Zapomogi mogą być udzielane przez KZP wówczas, gdy kasa faktycznie posiada środki finansowe, które mogą być przeznaczone na ten cel, czemu dano wyraz również w projektowanym art. 11 ust. 2 pkt 3.

Projektowane przepisy art. 4 określają podmioty sprawujące nadzór społeczny nad KZP. W pierwszej kolejności nadzór społeczny nad KZP sprawuje zakładowa organizacja

związkowa działająca u pracodawcy. Zgodnie z przepisem art. 25¹ u.z.z. uprawnienia zakładowej organizacji związkowej przysługują organizacji zrzeszającej co najmniej 10 członków będących:

- 1) pracownikami u pracodawcy objętego działaniem tej organizacji lub
- 2) innymi niż pracownicy osobami wykonującymi pracę zarobkową, które świadczą pracę przez co najmniej 6 miesięcy na rzecz pracodawcy objętego działaniem tej organizacji.

W przypadku gdy u pracodawcy działa więcej niż jedna zakładowa organizacja związkowa, nadzór nad KZP sprawują wspólnie te organizacje, tworząc wspólną reprezentację związkową, o której mowa w art. 30 ust. 4 u.z.z. Oznacza to w szczególności, w odniesieniu do uprawnienia określonego w art. 18 ust. 3 pkt 3 projektu, polegającego na wystąpieniu z wnioskiem o zwołanie nadzwyczajnego walnego zebrania członków, że zakładowe organizacje związkowe powinny wystąpić do zarządu KZP ze wspólnym wnioskiem.

Jeżeli u pracodawcy nie działa zakładowa organizacja związkowa, to wówczas nadzór społeczny nad KZP zostanie powierzony radzie pracowników, utworzonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji (Dz. U. poz. 550, z 2008 r. poz. 584 i 778 oraz z 2009 r. poz. 805). Jeżeli zaś rada pracowników nie działa u pracodawcy, to wówczas nadzór społeczny sprawuje reprezentacja osób wykonujących pracę zarobkową wyłoniona w trybie przyjętym u danego pracodawcy. Przepisy projektowanej ustawy, jak również przepisy innych aktów prawnych nie regulują trybu wyłaniania tego rodzaju przedstawicielstwa. Jeżeli tryb wyboru przedstawicielstwa osób wykonujących pracę zarobkową nie został ukształtowany u pracodawcy w sposób zwyczajowy, powinien on zostać ustalony przez załogę – na potrzeby sprawowania nadzoru społecznego nad KZP. Regulacje przewidziane w art. 4 są oparte na zasadzie prymatu przedstawicielstwa związkowego, które – jeśli istnieje – ma wyłączność w sprawowaniu nadzoru społecznego nad KZP. W razie braku reprezentacji związkowej, rada pracowników jest uprawniona do sprawowania nadzoru społecznego nad KZP i analogicznie, dopiero w razie braku rady pracowników, uprawnione do sprawowania nadzoru społecznego nad KZP jest przedstawicielstwo osób wykonujących pracę zarobkową wyłonię w trybie przyjętym u danego pracodawcy.

Zgodnie z projektowanym art. 4 ust. 5 na KZP spoczywa obowiązek przekazywania podmiotowi sprawującemu nadzór społeczny nad KZP:

- 1) protokołów z posiedzeń organów KZP oraz protokołów z kontroli działalności KZP sporządzonych przez komisję rewizyjną;

2) sprawozdań z bieżącej działalności organów KZP oraz sprawozdań finansowych.

Dodatkowo, w myśl projektowanego art. 4 ust. 6, osobie reprezentującej podmiot sprawujący nadzór społeczny nad KZP będzie przysługiwało prawo uczestnictwa w posiedzeniach walnego zebrania członków. W przypadku gdy u pracodawcy działa więcej niż jedna zakładowa organizacja związkowa, KZP powinna przekazać dokumenty, o których mowa w projektowanym art. 4 ust. 5, wspólnej reprezentacji zakładowych organizacji związkowych. Jeśli zaś chodzi o uprawnienie przewidziane w art. 4 ust. 6, to osobą, której przysługuje prawo uczestnictwa w posiedzeniach walnego zebrania członków, powinna być jedna osoba wyznaczona wspólnie przez wszystkie działające u pracodawcy zakładowe organizacje związkowe.

Rozdział 2. projektowanej ustawy obejmuje kwestie związane z członkostwem w KZP, w tym prawa i obowiązki członków KZP.

Uprawnienie do utworzenia u pracodawcy KZP przysługuje, zgodnie z projektowanym art. 5 ust. 1, grupie co najmniej 10 osób wykonujących pracę zarobkową u danego pracodawcy, które zadeklarują przynależność do KZP. Osoby wykonujące pracę zarobkową, występujące z inicjatywą założenia KZP, powinny opracować projekt statutu, uchwalić go, potwierdzić przyjęcie statutu poprzez złożenie pod nim swoich podpisów, a także dokonać wyboru organów KZP. Projektowany przepis art. 5 ust. 3 przewiduje, że u jednego pracodawcy może działać tylko jedna KZP. Stanowi on w zasadzie powtórzenie przepisu § 2 ust 2 rozporządzenia z 1992 r.

Novum w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów rozporządzenia z 1992 r. stanowi projektowany przepis art. 6, określający elementy statutu KZP, przy czym wymaga podkreślenia, iż nie jest to katalog zamknięty, o czym świadczy zastosowane w projektowanym przepisie sformułowanie w szczególności. Przepisy projektowanej ustawy niektóre zagadnienia regulują w sposób stanowczy (jak np. liczba osób wykonujących pracę zarobkową niezbędna do założenia KZP, czy też konieczność wpłaty przez członka KZP wpisowego w wysokości ustalonej przez walne zebranie członków), natomiast inne mogą być dowolnie regulowane przez KZP (np. tryb wyboru i odwołania organów KZP). Zaproponowany katalog będzie stanowił wyraźną wskazówkę dla członków KZP, iż sprawy w nim wskazane należy rozstrzygnąć i uregulować w statucie KZP.

W przypadku gdy u danego pracodawcy przynależność do KZP zadeklaruje mniej niż 10 osób wykonujących pracę zarobkową, projektowany przepis art. 7 ust. 1 przewiduje możliwość utworzenia międzyzakładowej KZP. Międzyzakładowa KZP obejmuje zakresem swojego działania co najmniej dwóch pracodawców. Łączna liczba osób wykonujących pracę

zarobkową, od której zależy utworzenie międzyzakładowej KZP, nie może być mniejsza niż 10. Do międzyzakładowej KZP stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące działalności KZP (np. w zakresie dotyczącym wymogu odpowiedniej liczebności, obowiązku uchwalenia statutu, powołania organów KZP, itp.). W projektowanym przepisie art. 7 ust. 3 zaproponowano, aby koszty działania międzyzakładowej KZP, wynikające ze świadczonej przez pracodawcę pomocy określonej w art. 14, ponosili wszyscy pracodawcy, u których ona działa, proporcjonalnie do liczby członków KZP u każdego z tych pracodawców. Pracodawcy mogą doprecyzować kwestie związane z ponoszeniem przez nich kosztów działania międzyzakładowej KZP np. w drodze porozumienia. Koszty pracodawcy mogą obejmować w szczególności koszty związane z udostępnianiem KZP pomieszczeń biurowych, odpowiednio zabezpieczonego miejsca na przechowywanie gotówki, transportu gotówki do instytucji płatniczej i z instytucji płatniczej, czy też prowadzenia rachunkowości, obsługi kasowej i prawnej. Projektowany przepis art. 7 ust. 4 przewiduje wyjątek od zasady proporcjonalnego rozdziału kosztów ponoszonych przez pracodawców, u których działa międzyzakładowa KZP. Wyjątek dotyczy państwowych jednostek budżetowych oraz jednostek im podległych lub przez nie nadzorowanych. Państwowe jednostki budżetowe dokonują wydatków, w tym wydatków na wynagrodzenia, na podstawie i w granicach planu finansowego. Plan finansowy na wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych nie może ulec zwiększeniu poprzez otrzymanie refundacji zapłaconych wynagrodzeń od innej jednostki. W związku z tym nie jest możliwe, aby koszty działania międzyzakładowej KZP, w tym koszty wynagrodzenia, funkcjonującej w jednej państwowej jednostce budżetowej były ponoszone przez inną państwową jednostkę budżetową. Ponadto, w przypadku państwowych jednostek budżetowych, których wydatki pochodzą z budżetu państwa, przepływ środków finansowych pomiędzy jednostkami nie jest ekonomicznie uzasadniony. Zaproponowano, że koszty te będzie ponosił pracodawca, u którego liczba członków KZP jest największa.

W projektowanym art. 7 ust. 5 zaproponowano, że liczba członków międzyzakładowej KZP powinna być ustalana według stanu na dzień 1 czerwca ubiegłego roku kalendarzowego, przy czym umowa zawarta między pracodawcami może przewidywać inną datę.

Projektowany art. 8 ustawy przyznaje KZP zdolność prawną, z tym że zakres tej zdolności prawnej jest ograniczony do realizacji jej celów statutowych. Ze zdolnością prawną, występującą na gruncie prawa materialnego, jest ściśle związana zdolność sądowa, występująca

na gruncie prawa procesowego. Zdolność prawna to zdolność bycia podmiotem praw i obowiązków cywilnoprawnych. Podmioty praw i obowiązków – tj. osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną – art. 33¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 i 1495 oraz z 2020 poz. 875), zwanej dalej „KC”, posiadające zdolność prawną muszą mieć możliwość obrony swych praw i realizacji obowiązków, zaś drogą, która im to umożliwia, jest w szczególności droga sądowa.

Problem zdolności sądowej pracowniczych KZP był przedmiotem rozbieżnych stanowisk w piśmiennictwie, a także nie był jednolicie rozstrzygany w orzecznictwie. W konsekwencji w uchwale SN z dnia 13 października 2006 r., III CZP 79/06 (Biuletyn SN 2006 r. Nr 10) uznano, że kasy mają zdolność sądową na mocy ówczesnie obowiązującego art. 64 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2019 r. poz. 1460, z późn. zm.), zwanego dalej „KPC”, natomiast nie zostały one wyposażone w zdolność prawną, pozwalającą na uznanie ich za jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi w rozumieniu art. 33¹ § 1 KC. Zawarta w uzasadnieniu tej uchwały argumentacja Sądu Najwyższego, oparta na uznaniu pracowniczych KZP za organizacje społeczne, o których mowa w art. 64 § 2 KPC, i z tego tylko tytułu mające zdolność sądową, straciła jednak rację bytu, ponieważ przepis art. 64 § 2 KPC został uchylony z dniem 3 maja 2012 r. mocą ustawy z dnia 16 września 2011 r. (Dz. U. 2011 r. Nr 233, poz. 1381).

Generalnej oceny, że pracowniczych KZP nie wyposażano w zdolność prawną pozwalającą na uznanie ich za jednostki wymienione w art. 33¹ § 1 KC, zawartej w uzasadnieniu ww. uchwały Sądu Najwyższego, nie podzielił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 25 stycznia 2017 r., IV CSK 149/16 (Biuletyn SN 2017 Nr 4). W uzasadnieniu ww. postanowienia Sąd Najwyższy uznał, że zarówno przepis art. 33¹ § 1 KC, jak również art. 64 § 1¹ KPC stanowią o jednostkach organizacyjnych, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, nie ograniczając jednak określenia możliwego sposobu, przejawu czy formy przyznania przez ustawę tejże zdolności prawnej jedynie do jednoznacznego werbalnego sformułowania takiego aktu woli ustawodawcy. W ocenie Sądu Najwyższego treść przepisów rozporządzenia z 1992 r. dowodzi istnienia zdolności prawnej pracowniczych KZP do nabywania wielu praw i obowiązków w sferze prawa cywilnego, a więc posiadania zdolności prawnej przyznanej ustawą. Sąd Najwyższy uznał, że pojęciem „ustawy”, którym posługuje się przepis art. 33¹ § 1 KC, należy obejmować także powszechnie obowiązujący akt prawny (rozporządzenie z 1992 r.). Sąd Najwyższy nie miał wątpliwości, iż skoro przepisy

rozporządzenia z 1992 r. stanowią o rachunku bankowym pracowniczej KZP (§ 4 ust. 1 pkt 7 oraz § 29 ust. 4 i § 33 ust. 1 rozporządzenia z 1992 r.), a więc o stronie umowy nazwanej rachunku bankowego, o umowie zawartej przez pracowniczą KZP z m.in. zakładem pracy (§ 4 ust. 2 rozporządzenia z 1992 r.), o interesach pracowniczej KZP reprezentowanych na zewnątrz przez jej zarząd (§ 23), o ochronie mienia pracowniczej KZP (§ 26 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia z 1992 r.), o funduszach składających się na środki finansowe pracowniczej KZP (§ 28 rozporządzenia z 1992 r.), o uprawnieniu pracowniczej KZP do przyjmowania subwencji i darowizn (§ 32 rozporządzenia z 1992 r.), to wymienione jedynie przykładowo przepisy rozporządzenia dowodzą, że ustawodawca przyznał pracowniczym KZP zdolność prawną, chociaż posłużył się w tym celu zastosowaniem pośredniej metody opisowej, czego jednak nie wyklucza ustawodawca ani w art. 33¹ § 1 KC ani w art. 64 § 1¹ KPC.

Mając na względzie treść postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2017 r., IV CSK 149/16 zaproponowano – w celu usunięcia rozbieżności co do statusu prawnego KZP – wyartykułowanie wprost w projektowanym przepisie art. 8, iż KZP, w zakresie niezbędnym do realizacji swoich celów statutowych, może nabywać prawa i zaciągać zobowiązania.

Członkami KZP mogą być przede wszystkim – zgodnie z projektowanym przepisem art. 9 ust. 1 - osoby wykonujące pracę zarobkową. Przejście na emeryturę lub na rentę nie powoduje utraty członkostwa w kasie, o czym stanowi projektowany art. 9 ust. 2. Z uwagi na to, że na gruncie przepisów u.z.z. osoby skierowane do pracodawcy w celu odbycia służby przygotowawczej nie są osobami wykonującymi pracę zarobkową, zaistniała konieczność uregulowania ich sytuacji prawnej w zakresie tworzenia KZP. Projektowany przepis art. 9 ust. 3 przesądza, że osoba skierowana do pracodawcy w celu odbycia służby zastępczej może być członkiem KZP działającej u tego pracodawcy. Do tej osoby przepisy ustawy stosuje się odpowiednio. Oznacza to przykładowo, że osoby skierowane do pracodawców w celu odbycia służby zastępczej mogą wystąpić z inicjatywą utworzenia KZP, znajdując się w gronie co najmniej 10 osób, o których mowa w projektowanym art. 5 ust. 1. Ponadto osoby skierowane do pracodawców w celu odbycia służby zastępczej mogą wyrazić zgodę na potrącenie ich wkładu członkowskiego ze świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o służbie zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 885).

Odpowiednie stosowanie przepisów ustawy przewidziano również w odniesieniu do osób pozostających w stosunku służbowym. Przykładowo w resorcie obrony narodowej funkcjonują koleżeńskie kasy oszczędnościowo-pożyczkowe. Aktem prawnym regulującym kwestie funkcjonowania koleżeńskich kas oszczędnościowo-pożyczkowych w wojsku jest

decyzja Ministra Obrony Narodowej z dnia 27 sierpnia 1998 r. w sprawie koleżeńskich kas oszczędnościowo-pożyczkowych. Celem ww. decyzji było dostosowanie zasad funkcjonowania tych kas do wymogów wynikających z przepisów rozporządzenia z 1992 r. Z istnieniem kas oszczędnościowo-pożyczkowych można również zetknąć się w jednostkach Policji. Zasadne jest zatem, aby przepisy projektowanej ustawy, dotyczące osób wykonujących pracę zarobkową, znalazły zastosowanie także do osób pozostających w stosunku służbowym.

Projektowane przepisy art. 10 ust. 1 i 2, co do zasady powtarzają istotę dotychczas obowiązujących przepisów § 7 ust. 1 i 2 rozporządzenia z 1992 r. Aby stać się członkiem KZP, konieczne jest złożenie deklaracji członkowskiej. Deklaracja członkowska może zostać złożona zarówno w formie pisemnej, jak i elektronicznej lub dokumentowej. Forma pisemna polega na złożeniu deklaracji członkowskiej opatrzonej własnoręcznym podpisem, natomiast forma elektroniczna – na złożeniu deklaracji członkowskiej w formie elektronicznej, oraz opatrzeniu jej kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Forma dokumentowa deklaracji członkowskiej polega na złożeniu deklaracji członkowskiej w taki sposób, aby jej treść była znana i możliwa do odtworzenia oraz, aby można ustalić osobę ją składającą (np. skan dokumentu, plik pdf, wiadomość e-mail). Po podjęciu stosownej uchwały przez zarząd, podejmowanej nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia deklaracji, można stać się pełnoprawnym członkiem KZP.

Zgodnie z projektowanym przepisem art. 11 ust. 1 pkt 1 i 2 członek KZP jest zobowiązany do wpłacenia wpisowego i wpłacania miesięcznych wkładów członkowskich lub wyrażenia zgody na ich potrącenie z wynagrodzenia lub zasiłku. Na członku KZP spoczywa również obowiązek przestrzegania postanowień statutu oraz uchwał organów KZP. W myśl projektowanego przepisu art. 11 ust. 1 wpisowe będzie – tak jak dotychczas – wpłacane w wysokości ustalonej przez walne zebranie członków. Natomiast w odniesieniu do miesięcznych wkładów członkowskich, członek KZP będzie mógł zadeklarować wysokość tych wkładów. Terminy wpłaty wpisowego i miesięcznych wkładów członkowskich powinny być ustalone w statucie KZP, o czym stanowi projektowany art. 6 pkt 7. Członkowi KZP będą również przysługiwać istotne z punktu widzenia poprawnego funkcjonowania tej organizacji prawa, tj.: gromadzenie wkładów członkowskich w KZP według zasad określonych w statucie KZP, zaciąganie pożyczek, a w razie wydarzeń losowych - ubieganie się o udzielenie zapomogi – o ile KZP posiada środki na ich udzielenie, udział w obradach walnego zebrania członków, wybieranie i bycie wybieranym do zarządu i komisji rewizyjnej, otrzymanie odpisu statutu KZP, zaznajamianie się z uchwałami organów KZP, protokołami z posiedzeń organów KZP,

protokołami z kontroli przeprowadzanych przez komisję rewizyjną oraz sprawozdaniami finansowymi. Ustęp 3 projektowanego art. 11 określa chwilę nabycia przez członka KZP poszczególnych praw, o których mowa w projektowanym art. 11 ust. 2. Prawo gromadzenia wkładów członkowskich w KZP, udziału w obradach walnego zebrania członków, wybierania i bycia wybieranym do zarządu lub komisji rewizyjnej, otrzymywania odpisu statutu KZP oraz prawo zaznajamiania się z uchwałami organów KZP, protokołami z posiedzeń organów KZP, protokołami z kontroli przeprowadzanych przez komisję rewizyjną oraz sprawozdaniami finansowymi, będą przysługiwały członkowi KZP z chwilą przyjęcia go w poczet członków KZP. Natomiast prawo zaciągania pożyczek oraz ubiegania się o zapomogi (o ile KZP posiada środki na udzielenie zapomóg) będą przysługiwały członkowi KZP po wpłaceniu wpisowego i dwóch kolejnych miesięcznych wkładów członkowskich.

Projektowane przepisy art. 12 ust. 1 i 2 przewidują przypadki skreślenia członka KZP z listy. Obligatoryjne przypadki skreślenia członka KZP z listy przewiduje projektowany art. 12 ust. 1. Następuje ono: na pisemny wniosek członka KZP, w razie ustania stosunku prawnego pomiędzy członkiem KZP a pracodawcą, z wyjątkiem przejścia na emeryturę lub rentę, w razie śmierci członka KZP, na skutek uchwały zarządu o skreśleniu członka KZP z listy, powziętej w wyniku niedopełnienia przez członka KZP obowiązku, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1 (tj. w wyniku niedopełnienia obowiązku wpłaty wpisowego w wysokości ustalonej przez walne zebranie członków lub wyrażenia zgody na potrącenie wpisowego z wynagrodzenia lub zasiłku).

Zgodnie z projektowanym przepisem art. 12 ust. 2 zarząd może podjąć uchwałę o skreśleniu członka KZP z listy na skutek niedopełnienia przez członka co najmniej jednego z obowiązków określonych w art. 11 ust. 1 pkt 2 lub 3, tj. obowiązku wpłacania miesięcznych wkładów członkowskich lub wyrażenia zgody na potrącenie tych wkładów z wynagrodzenia lub zasiłku, a także obowiązku przestrzegania postanowień statutu KZP oraz uchwał organów KZP (skreślenie fakultatywne).

W myśl projektowanego art. 12 ust. 3 uchwała o skreśleniu członka KZP z listy członków KZP powinna być mu doręczona wraz z uzasadnieniem, z wyłączeniem sytuacji, gdy przyczyną skreślenia członka KZP z listy jest jego śmierć.

Zgodnie z projektowanym art. 13 ust. 1 osobie skreślonej z listy członków KZP, a w przypadku gdy przyczyną skreślenia członka KZP z listy jest jego śmierć - osobie lub osobom wskazanym przez członka KZP do odbioru wkładu członkowskiego po jego śmierci, o których

mowa w ust. 3, przysługuje zwrot wkładu członkowskiego. Termin i zasady zwrotu wkładu członkowskiego określa statut KZP.

W projektowanym art. 13 ust. 2 doprecyzowano, czym jest wkład członkowski. Zgodnie z tym przepisem jest nim suma zgromadzonych przez członka KZP miesięcznych wkładów członkowskich, z zastrzeżeniem art. 37 ust. 1 (tj. po potrąceniu ewentualnego zadłużenia członka KZP).

Członek KZP, przystępując do niej, powinien wskazać osobę lub osoby, które po jego śmierci otrzymają zgromadzony przez niego wkład członkowski. Stanowi o tym projektowany przepis art. 13 ust. 3. Zgodnie z zasadą przyjętą w art. 922 § 2 KC nie należą do spadku prawa, które z chwilą jego śmierci przechodzą na oznaczone osoby niezależnie od tego, czy są one spadkobiercami. Z taką sytuacją będziemy mieli do czynienia w razie wskazania przez członka KZP osoby lub osób uprawnionych do otrzymania wkładu członkowskiego w razie jego śmierci, czemu dano wyraz w projektowanym przepisie art. 13 ust. 8.

W projektowanym przepisie art. 13 ust. 4 zaproponowano regułę, zgodnie z którą w sytuacji gdy członek KZP wskaże kilka osób uprawnionych do otrzymania wkładu członkowskiego w razie swojej śmierci, a nie oznaczy ich udziałów w tym wkładzie, udziały tych osób są równe. Wyartykułowanie tej zasady pozwoli uniknąć ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych. Po śmierci członka KZP zarząd powinien niezwłocznie wezwać osobę lub osoby wskazane przez niego do odbioru wkładu członkowskiego. Ważne jest zatem, aby członek KZP, wskazując osobę lub osoby uprawnione do otrzymania wkładu członkowskiego po jego śmierci, wskazał dokładny adres tej osoby lub osób. Niemniej jednak projektowana ustawa przewiduje sposób postępowania w przypadku gdy nie jest znane miejsce zamieszkania lub siedziba osoby lub osób uprawnionych do otrzymania wkładu członkowskiego. W takiej sytuacji, zgodnie z projektowanym art. 13 ust. 6, zarząd powinien złożyć wkład członkowski do depozytu sądowego. Projektowana ustawa przewiduje w art. 13 ust. 7, że postępowanie w sprawach o złożenie przez KZP wkładu członkowskiego do depozytu sądowego jest wolne od opłaty, o której mowa art. 67 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2020 r. poz.755, 807 i 956.).

W projektowanych przepisach art. 14 określono zakres pomocy udzielanej KZP przez pracodawcę. Przepisy art. 14 stanowią w dużej mierze powtórzenie obecnie obowiązujących przepisów § 4 rozporządzenia z 1992 r. W projektowanym art. 14 ust. 1 pkt 2 i 3 pojęcie „pieniądze” zastąpiono pojęciem „gotówka” - w celu zapewnienia spójności z terminologią zastosowaną w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2020 r. poz.

794). W projektowanym art. 14 ust. 1 pkt 2 przewidziano pomoc pracodawcy w zakresie udostępniania KZP odpowiednio zabezpieczonego miejsca na przechowywanie gotówki. W projektowanym art. 14 ust. 1 pkt 3 pojęcie „bank” zastąpiono pojęciem „instytucja płatnicza”, a ponadto przewidziano pomoc pracodawcy w transporcie gotówki także do - a nie tylko z - instytucji płatniczej. W pkt 4 zaproponowano pomoc w zakresie udzielania KZP informacji umożliwiających dokonanie weryfikacji, czy określona osoba spełnia kryteria, o których mowa w art. 5 ust.1, tj. czy jest ona osobą wykonującą pracę zarobkową, o której mowa w art. 1¹ pkt 1 u.z.z., w szczególności, czy dana osoba jest związana z pracodawcą stosunkiem prawnym, a także pomoc w zakresie udzielania KZP informacji umożliwiających dokonanie weryfikacji, czy określona osoba spełnia kryteria, o których mowa w art. 34 ust. 4, tj. czy może - w myśl projektowanych przepisów - zostać poręczycielem spłaty ewentualnego zadłużenia członka KZP. Pracodawca, zgodnie z projektowanym przepisem art. 14 ust. 1 pkt 5 powinien świadczyć pomoc w zakresie prowadzenia rachunkowości, obsługi kasowej i prawnej. Pomoc pracodawcy w prowadzeniu księgowości i obsługi kasowej może w szczególności polegać na wyznaczeniu osoby posiadającej odpowiednie kwalifikacje do realizacji tych czynności. Udzielanie KZP pomocy prawnej ma na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa prawnego KZP w jej bieżącej działalności (np. opiniowanie projektów umów lub uchwał, interpretacja obowiązujących przepisów, sporządzanie opinii prawnych). Projektowany przepis art. 14 ust. 1 pkt 6 przewiduje pomoc pracodawcy w zakresie dokonywania na rzecz KZP potrąceń wpisowego, miesięcznych wkładów członkowskich i rat pożyczek na listach płac, listach wypłat i zasiłków. W przypadkach, gdy pracodawca nie będzie miał możliwości dokonania takich potrąceń (np. w przypadku przekroczenia dopuszczalnych kwot potrąceń określonych w przepisach art. 87¹ KP lub art. 91 KP), powinien on poinformować o tym zarząd KZP. W projektowanym przepisie art. 14 ust. 1 pkt 7 przewidziano obowiązek pracodawcy niezwłocznego odprowadzania wpłat wpisowego, miesięcznych wkładów członkowskich i rat pożyczek na rachunek płatniczy KZP. Względem przepisów obecnie obowiązującego rozporządzenia z 1992 r., w projektowanym art. 14 ust. 1 pkt 7 sformułowanie „rachunek bankowy lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej” zastąpiono ogólnym pojęciem „rachunek płatniczy”. W myśl art. 2 pkt 25 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych rachunek płatniczy to rachunek prowadzony dla jednego lub większej liczby użytkowników służący do wykonywania transakcji płatniczych, przy czym przez rachunek płatniczy rozumie się także rachunek bankowy oraz rachunek członka spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, jeżeli rachunki te służą do wykonywania transakcji płatniczych.

W projektowanym art. 14 ust. 1 pkt 8 zaproponowano pomoc pracodawcy w zakresie informowania przez zarząd KZP członków kas o stanie ich wkładów członkowskich i zadłużeniach, według zasad określonych w statucie KZP. Z uwagi na to, że projektodawca nie jest w stanie w przepisach ustawowych przewidzieć szczegółowego zakresu pomocy świadczonej przez pracodawcę na rzecz KZP ze względu na jej zindywidualizowany charakter, zaproponowano, aby te kwestie przesądziła umowa zawarta między KZP a pracodawcą.

Rozdział 3. projektowanej ustawy został poświęcony organom KZP, którymi są – zgodnie z projektowanym przepisem art. 15 ust. 1 – walne zebranie członków, zarząd i komisja rewizyjna. Uchwały organów KZP, zgodnie z projektowanym art. 16, zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy liczby członków.

Walne zebranie członków stanowią wszyscy członkowie KZP. Zgodnie z projektowanym przepisem art. 15 ust. 2, jeżeli KZP liczy więcej niż 150 członków, zamiast walnego zebrania członków zarząd może zwołać walne zebranie delegatów. Liczbę delegatów ustala walne zebranie członków. Do walnego zebrania delegatów stosuje się odpowiednio przepisy o walnym zebraniu członków. Odpowiednie stosowanie przepisów o walnym zebraniu członków do walnego zebrania delegatów oznacza m.in., że uchwały walnego zebrania delegatów powinny zapadać zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy liczby delegatów (art. 16 w zw. z art. 15 ust. 2 projektowanej ustawy) oraz że walne zebranie delegatów może podjąć uchwałę o likwidacji KZP z własnej inicjatywy, bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy liczby delegatów (art. 43 ust. 2 w zw. z art. 15 ust. 2 projektowanej ustawy).

Projektowany przepis art. 17 reguluje kwestie związane z kadencją zarządu i komisji rewizyjnej. W zestawieniu z obowiązującym § 15 rozporządzenia z 1992 r. przepisy te zostały doprecyzowane poprzez wskazanie sytuacji, w których walne zebranie członków może odwołać członka organu KZP przed upływem jego kadencji, a także sytuacji, w których przeprowadza się wybory uzupełniające do pochodzących z wyboru organów KZP.

Z uwagi na to, że KZP jest organizacją społeczną, członkowie organów KZP z tytułu wykonywanych czynności nie otrzymują wynagrodzenia.

Zwyczajne walne zebranie członków powinno zebrać się przynajmniej raz w roku. Nadzwyczajne walne zebranie zarząd powinien zwołać w razie potrzeby, a także na wniosek komisji rewizyjnej, 1/3 liczby członków KZP lub podmiotu sprawującego nadzór społeczny, o którym mowa w projektowanym art. 4. Oznacza to, że z wnioskiem o zwołanie nadzwyczajnego

walnego zebrania członków może wystąpić w pierwszej kolejności zakładowa organizacja związkowa, a w przypadku wielości zakładowych organizacji związkowych działających u pracodawcy – te organizacje działające wspólnie. W braku reprezentacji związkowej u pracodawcy, z wnioskiem o zwołanie nadzwyczajnego walnego zebrania członków może wystąpić rada pracowników. W razie braku rady pracowników, uprawnionym do wystąpienia ze stosownym wnioskiem jest przedstawicielstwo osób wykonujących pracę zarobkową wyłonione w trybie przyjętym u danego pracodawcy. Zgodnie z projektowanym przepisem art. 6 pkt 5 zasady zwoływania walnych zebrań członków i obradowania na nich powinny zostać określone w statucie KZP.

Do kompetencji walnego zebrania członków zastrzeżono najważniejsze uprawnienia, wskazane w projektowanym przepisie art. 20 (tj. w szczególności uchwalanie statutu KZP i wprowadzanie w nim zmian, wybór i odwoływanie członków zarządu i członków komisji rewizyjnej, zatwierdzanie sprawozdań finansowych, podejmowanie decyzji w sprawie pokrycia szkód i strat, czy podjęcie uchwały o likwidacji KZP). W porównaniu do obecnie obowiązującego § 19 rozporządzenia z 1992 r. projektowany przepis art. 20 przewiduje dodatkową kompetencję walnego zebrania członków, a mianowicie: podejmowanie uchwał o dostosowaniu struktury organizacyjnej KZP w związku ze zmianą struktury organizacyjnej pracodawcy. W przypadku zmiany struktury organizacyjnej pracodawcy, w tym w razie przejścia zakładu pracy na innego pracodawcę, o którym mowa w art. 23¹ KP, walne zebranie członków powinno podjąć decyzję w sprawie dalszych losów KZP (np. likwidacji KZP). Przy podejmowaniu tego rodzaju decyzji KZP powinna mieć na względzie ogólną zasadę, wyrażoną w projektowanym art. 5 ust. 3, zgodnie z którą u jednego pracodawcy może działać tylko jedna KZP. Zmiany struktury organizacyjnej pracodawcy powinny nieść za sobą również konieczność dostosowania statutu KZP, czemu dano wyraz w projektowanym przepisie art. 20 pkt 1.

Zarząd sprawuje funkcję wykonawczą w KZP. Składa się co najmniej z 3 członków, a jego posiedzenia odbywają się nie rzadziej niż raz w miesiącu i są protokołowane. Szczegółowe zadania tego organu określa projektowany przepis art. 23. W zestawieniu z zadaniami określonymi w obowiązującym § 22 rozporządzenia z 1992 r. zakres kompetencji zarządu nie uległ znaczącej zmianie. Zarządowi przyznano nową kompetencję polegającą na czuwaniu nad terminowym prowadzeniem obsługi kasowej i rachunkowości KZP przez pracodawcę (zgodnie z obecnie obowiązującym przepisem § 27 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia z 1992 r. tę kompetencję posiada komisja rewizyjna). Z uwagi na rozszerzenie w projektowanym przepisie art. 4

katalogu podmiotów mogących sprawować nadzór społeczny nad KZP, w projektowanym przepisie art. 23 pkt 16 przewidziano obowiązek zarządu współdziałania z tymi podmiotami.

Komisja rewizyjna kontroluje działalność finansową zarządu. Kompetencje komisji rewizyjnej określa projektowany przepis art. 27 ust. 2, stanowiący w znacznej mierze powtórzenie obowiązującego przepisu § 26 ust. 2 rozporządzenia z 1992 r. Obowiązkiem komisji rewizyjnej jest złożenie na walnym zebraniu członków sprawozdania ze swojej działalności oraz ustosunkowanie się do działalności zarządu. Ponadto obowiązkiem wykonawczym komisji rewizyjnej jest przeprowadzanie, co najmniej raz na kwartał, kontroli działalności KZP oraz sporządzenie z tej czynności protokołu.

Projektowany przepis art. 28 przewiduje, iż w sytuacji stwierdzenia przez komisję rewizyjną, że zarząd w swojej działalności finansowej nie przestrzega przepisów prawa, lub że działalność zarządu jest sprzeczna z postanowieniami statutu KZP, czy też z zasadami współzycia społecznego, komisja rewizyjna żąda zwołania, w trybie natychmiastowym, nadzwyczajnego walnego zebrania członków i występuje na nim z wnioskiem o odwołanie zarządu. Przez zasady współzycia społecznego, o których mowa w projektowanym przepisie, należy rozumieć podstawowe zasady etycznego i uczciwego postępowania, określane jako zasady uczciwości czy lojalności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2017 r., sygn. akt III CSK 148/16). Warto zwrócić uwagę, że w projektowanym przepisie przewidziano uprawnienie komisji rewizyjnej do żądania zwołania nadzwyczajnego walnego zebrania członków i wystąpienia z wnioskiem o odwołanie zarządu także w sytuacji, gdy działalność zarządu jest sprzeczna z postanowieniami statutu KZP.

Rozdział 4. projektowanej ustawy zawiera przepisy dotyczące gospodarki finansowej KZP. Projektowany przepis art. 28, tak zresztą jak przepisy obowiązującego rozporządzenia z 1992 r., przewiduje utworzenie przez KZP trzech podstawowych funduszy, tj. funduszu oszczędnościowo-pożyczkowego, funduszu rezerwowego i funduszu zapomogowego. Oprócz ww. funduszy KZP może tworzyć także inne fundusze, przewidziane jej statutem. Oznacza to możliwość utworzenia przez KZP funduszy specjalnego przeznaczenia (np. fundusz pogrzebowy, fundusz delegacyjny, fundusz reprezentacyjny, itp.). Tworzenie przez KZP funduszu zapomogowego nie jest równoznaczne z nałożeniem na KZP obowiązku udzielania jej członkom zapomóg. Zapomogi mogą być udzielane przez KZP wówczas, gdy KZP faktycznie dysponuje środkami finansowymi przeznaczonymi na ten cel (por. projektowany art. 3 ustawy).

Głównym źródłem udzielania członkom KZP pożyczek jest fundusz oszczędnościowo-pożyczkowy (art. 30), tworzony z gromadzonych wkładów członkowskich. Środki pieniężne gromadzone w tym funduszu przeznacza się na udzielanie pożyczek. Fundusz oszczędnościowo-pożyczkowy stanowi w zasadzie rdzeń KZP i potwierdza jej charakter jako instytucji koleżeńskiej samopomocy finansowej u pracodawcy. Szczegółowe zasady tworzenia tego funduszu, a także szczegółowe zasady udzielania z niego pożyczek, powinien określać statut KZP.

Fundusz rezerwowy, zgodnie z projektowanym przepisem art. 31 ust. 1, tworzy się z wpłat wpisowego wnoszonych przez członków wstępujących do KZP, z niepodjętych zwrotów wkładów członkowskich, z odsetek od lokat terminowych i z odsetek zasądzonych przez sąd oraz z darowizn, spadków lub zapisów. Jest przeznaczany na pokrycie szkód i strat, nieściągalnych zadłużeń, na pokrycie prowizji i opłat za czynności związane z prowadzeniem rachunku płatniczego, a także na odpis na fundusz zapomogowy. Ten fundusz będzie mógł być zasilany środkami pochodzącymi z dotacji, o ile przepisy odrębne przyznają KZP taką możliwość.

Fundusz zapomogowy powstaje z odpisów funduszu rezerwowego oraz z dobrowolnych wpłat członków i innych wpływów określonych w statucie KZP. Zgodnie z projektowanym art. 20 pkt 4 ustalanie wysokości odpisów z funduszu rezerwowego na fundusz zapomogowy oraz zasad ich dokonywania należy do kompetencji walnego zebrania członków. Jeśli chodzi o „inne wpływy określone w statucie KZP”, o których mowa w projektowanym art. 32, to przykładowo statut KZP może przewidywać, iż określona kwota darowizn dokonywanych na rzecz KZP będzie przeznaczana na fundusz zapomogowy. Fundusz jest przeznaczany na udzielanie zapomóg członkom KZP w razie szczególnych wypadków losowych.

Wpisowe, miesięczne wkłady członkowskie i raty pożyczek mogą być wnoszone przez członków KZP w dwojaki sposób – albo przelewem na rachunek płatniczy KZP, albo wpłacane gotówką w kasie KZP.

Osoba wykonująca pracę zarobkową może również wyrazić zgodę na potrącanie wkładów członkowskich z jej wynagrodzenia lub zasiłku (art. 33 ust. 2). Pojęcie „zasiłek” zostało zdefiniowane w projektowanym art. 2 pkt 3. Dokonywanie potrąceń na rzecz KZP przez pracodawcę (po wyrażeniu zgody ubezpieczonego) ze świadczeń krótkoterminowych z ubezpieczeń społecznych będzie mogło mieć miejsce jedynie w przypadku, gdy pracodawca płaci te świadczenia, a więc w przypadku, gdy zatrudnia powyżej 20 ubezpieczonych. Wówczas świadczenia te są rozliczane w ciężar składek na ubezpieczenia społeczne. Ponadto, w

odniesieniu do innych niż pracownicy osób wykonujących pracę zarobkową, projektowany przepis oznacza możliwość wyrażenia przez te osoby zgody na potrącanie przez pracodawcę ich wkładów członkowskich z zasiłków, oczywiście tylko wówczas, gdy takie zasiłki im przysługują (np. zleceniobiorca, który przystąpił do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego i posiada wymagany okres tego ubezpieczenia).

Miesięczne wkłady członkowskie oraz raty pożyczek pochodzące od członków KZP zapisuje się na ich imiennych rachunkach.

W projektowanym art. 33 ust. 4 przewidziano możliwość czasowego zawieszenia przez zarząd obowiązku wpłacania przez członka KZP miesięcznych wkładów członkowskich i rat pożyczek. Zawieszenie ww. obowiązku może mieć miejsce z przypadku wystąpienia po stronie członka KZP zdarzeń losowych i następuje na wniosek członka KZP. Zdarzeniami losowymi uzasadniającymi zawieszenie obowiązku wpłacania przez członka KZP miesięcznych wkładów członkowskich i rat pożyczek mogą być w szczególności: pozostawanie przez członka KZP bez prawa do wynagrodzenia (np. przebywanie na urlopie wychowawczym lub urlopie bezpłatnym), czy też trudna sytuacja finansowa.

Zgodnie z projektowanym art. 34 pożyczki lub zapomogi są udzielane przez KZP na wniosek członka KZP. Umowę zawiera się w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej (por. uzasadnienie do art. 10 ust. 1 projektu).

W myśl projektowanego przepisu art. 34 ust. 3 jeżeli suma pożyczki przekracza wysokość zgromadzonego wkładu członkowskiego, warunkiem udzielenia pożyczki jest zobowiązanie się co najmniej dwóch poręczycieli do spłaty zadłużenia członka KZP, w wypadku gdyby członek KZP nie spłacił zadłużenia w terminie. Statut KZP może przewidywać inne warunki udzielenia pożyczki (np. wymagać udzielenia poręczenia przez inną niż określona ustawowo liczbę osób, przewidywać obowiązek udzielenia poręczenia w każdym przypadku – nie tylko wówczas, gdy suma pożyczki przekracza wysokość zgromadzonego wkładu członkowskiego, itp.).

Instytucja poręczenia jest jednym z podstawowych sposobów osobistego zabezpieczenia wierzytelności. Dzięki tej instytucji KZP będąca wierzycielem uzyska dodatkową ochronę w postaci osoby, która całym swoim majątkiem aktualnym i przyszłym będzie odpowiadać za zabezpieczone zobowiązanie członka KZP. Z uwagi na bezpieczeństwo finansowe KZP, zaproponowano wprowadzenie kryteriów, które powinien spełniać poręczyciel. Może nim być osoba wykonująca pracę zarobkową, która jest zatrudniona u

pracodawcy, u którego działa KZP przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, a umowa lub inny akt, na podstawie których osoba wykonująca pracę zarobkową świadczy pracę, zostały zawarte co najmniej na okres spłaty pożyczki przez członka KZP. Nie może być poręczycielem osoba, której stosunek prawny łączący ją z pracodawcą został wypowiedziany. Powyższe kryteria, odwołujące się do stabilności zatrudnienia poręczyciela, jego wiarygodności i stosunkowo stałych dochodów, pozwolą zapewnić KZP bezpieczeństwo finansowe. Z uwagi na to, że poręczyciel powinien dysponować własnym majątkiem, którym zabezpieczy spłatę pożyczki na wypadek niewypłacalności członka KZP, poręczycielem nie może zostać małżonek pożyczkobiorcy, jeżeli między małżonkami obowiązuje ustrój wspólności majątkowej. Zgodnie z projektowanym art. 34 ust. 4 pkt 3 ta kwestia kształtuje się inaczej w przypadku ustanowienia między małżonkami rozdzielności majątkowej. Jeżeli między małżonkami została ustanowiona rozdzielność majątkowa, mają oni możliwość wzajemnego poręczania swych pożyczek. Poręczycielami członka KZP mogą być zarówno osoby będące członkami danej KZP, jak również osoby niebędące jej członkami, jednak w każdym przypadku, z uwagi na bezpieczeństwo finansowe KZP, powinny to być osoby wykonujące pracę zarobkową u danego pracodawcy (a nie np. emeryci lub renciści).

Poręczyciel, wraz ze zobowiązaniem się do spłaty zadłużenia członka KZP, w wypadku gdyby członek KZP nie spłacił zadłużenia w terminie, powinien wyrazić zgodę na potrącanie z przysługującego mu od pracodawcy wynagrodzenia lub zasiłku zobowiązań z tytułu pożyczki udzielonej członkowi KZP, o czym stanowi projektowany art. 34 ust. 5.

Zasadą wprowadzaną przez projektowany przepis art. 35 jest wypłata pożyczki lub zapomogi na wskazany przez członka KZP rachunek płatniczy. Wyjątkowo, gdy członek KZP złoży w postaci papierowej lub elektronicznej wnioski o wypłatę pożyczki lub zapomogi do rąk własnych, środki te zostaną wypłacone mu w ten sposób. Takie rozwiązanie przewiduje już przepis art. 86 § 3 KP. Zaproponowana regulacja spowoduje, że forma bezgotówkowa wypłaty pożyczki lub zapomogi będzie stopniowo stawała się formą wiodącą przy zachowaniu możliwości wypłaty gotówki do rąk własnych członka KZP.

Zgodnie z projektowanym przepisem art. 36 ust. 1 KZP ma obowiązek przechowywać zgromadzone środki pieniężne na rachunkach płatniczych (przepis § 33 ust. 1 rozporządzenia z 1992 r. posługuje się pojęciem rachunku bankowego, jednak w celu zapewnienia spójności z terminologią zastosowaną w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, o czym była mowa powyżej, pojęcie „rachunek bankowy” zastąpiono pojęciem „rachunek płatniczy”). Z wnioskiem o otwarcie rachunku płatniczego KZP występuje zarząd, który wskazuje

również osoby uprawnione do dysponowania tymi rachunkami. W myśl projektowanego przepisu art. 36 ust. 3 zarząd zatwierdza również wzory podpisów osób uprawnionych do dysponowania rachunkami płatniczymi KZP.

W razie skreślenia z listy członków KZP członka posiadającego zadłużenie – w myśl projektowanego przepisu art. 37 ust. 1 – zadłużenie to podlega potrąceniu z wkładu. Jest to wyjątek od zasady przewidzianej w projektowanym art. 13 ust. 1, zgodnie z którą osobie skreślonej z listy członków KZP, a w przypadku śmierci członka KZP - osobie lub osobom, o których mowa w art. 13 ust. 3, przysługuje zwrot wkładu członkowskiego w terminie i na zasadach określonych w statucie KZP. Jeżeli z wkładu członkowskiego nie można w pełni pokryć spłaty zadłużenia, resztę zadłużenia osoba wykonująca pracę zarobkową, emeryt lub rencista, spłaca w ratach, na zasadach ustalonych w umowie pożyczki lub w statucie. W razie skreślenia członka KZP z listy członków w przypadkach, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 oraz w art. 12 ust. 2 (tj. na wniosek członka KZP, w razie ustania stosunku prawnego pomiędzy członkiem KZP a pracodawcą, z wyjątkiem przejścia na emeryturę lub rentę, na skutek uchwały zarządu o skreśleniu członka KZP z listy członków KZP, powziętej w wyniku niedopełnienia przez członka KZP obowiązków, o których mowa w art. 11 ust. 1), spłata zadłużenia jest natychmiast wymagalna, niezależnie od terminów spłaty ustalonych przy udzielaniu pożyczki.

W projektowanym przepisie art. 38 ust. 1 zaproponowano, aby w razie opóźnienia w spłacie zadłużenia wobec KZP, zarząd wzywał dłużnika na piśmie do uregulowania należności, wyznaczając mu termin spłaty. Zarząd będzie miał obowiązek doręczyć kopię wezwania poręczycielom. Jeżeli dłużnik nie dokona wpłaty w wyznaczonym terminie, zarząd będzie miał prawo pokryć to zadłużenie z wkładów członkowskich poręczycieli lub potrącić je z ich wynagrodzenia lub zasiłku. W stosunku do obecnie obowiązującego przepisu § 36 rozporządzenia z 1992 r., w projektowanym przepisie art. 38 ust. 1 pojęcie *zwłoka* zastąpiono pojęciem *opóźnienie*. Opóźnienie zachodzi wówczas, gdy dłużnik nie spełnia świadczenia w czasie właściwym z przyczyn, za które odpowiedzialności nie ponosi (por. M. Gutowski (red.), Kodeks cywilny. Tom II. Komentarz. Warszawa 2019). Zwłoka zachodzi, gdy dłużnik nie spełnia świadczenia w czasie właściwym z przyczyn, za które ponosi odpowiedzialność. Zwłoka to zatem opóźnienie kwalifikowane dłużnika (por. M. Gutowski (red.), Kodeks cywilny. Tom II. Komentarz. Warszawa 2019). Z punktu widzenia interesów KZP przyjęcie, iż dłużnik powinien zostać wezwany do uregulowania należności już w momencie opóźnienia jest rozwiązaniem korzystnym.

Projektowany przepis art. 39, tak jak § 37 rozporządzenia z 1992 r., przewiduje przypadek, w którym zadłużenie członka KZP nie podlega spłacie przez jego poręczycieli. Taka sytuacja ma miejsce w razie śmierci członka KZP. Nieściągalne zadłużenie może zostać umorzone w ciężar funduszu rezerwowego, o czym stanowi projektowany przepis art. 40.

Zgodnie z projektowanym przepisem art. 41 w sporze wynikającym z niespłacenia przez członka KZP pożyczki, KZP reprezentuje członek zarządu lub inna upoważniona przez zarząd osoba. Reprezentowanie interesów KZP w stosunkach zewnętrznych należy w zasadzie do wyłącznej kompetencji zarządu (por. projektowany art. 24). Zarząd może jednak upoważnić osobę spoza grona jego członków do reprezentowania KZP w sporze wynikającym z niespłacenia pożyczki przez członka KZP (np. adwokata, radcę prawnego, członka KZP niebędącego członkiem zarządu).

Od dnia 25 maja 2018 r. ma zastosowanie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „RODO”. Tym samym, począwszy od tej daty, polski porządek prawny musi zapewniać skuteczne stosowanie przepisów RODO. W tym stanie rzeczy konieczne stało się uwzględnienie przepisów RODO również w projektowanych przepisach ustawy. Realizacja celów KZP, polegających na udzielaniu pożyczek i zapomóg, wiąże się z koniecznością przetwarzania przez KZP danych osobowych zarówno osób uprawnionych do korzystania z pożyczek i zapomóg, jak i poręczycieli, w tym danych wrażliwych, dotyczących ich sytuacji zdrowotnej. Zaproponowano wprowadzenie formy oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie przez KZP danych osobowych członków KZP i poręczycieli, z zachowaniem możliwości żądania ich udokumentowania jedynie w zakresie niezbędnym do ich potwierdzenia, w szczególności na podstawie oświadczeń i zaświadczeń o sytuacji życiowej (w tym zdrowotnej), rodzinnej i materialnej. W związku z tym wskazano w art. 6 pkt 14, że statut KZP będzie określał wzór oświadczenia woli, którego treścią jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych tego, kto składa oświadczenie oraz wskazanie administratora danych osobowych.

Mając na względzie szczególnie charakter danych osobowych obejmujących informacje o sytuacji prywatnej członków KZP, niezbędnych w celu udzielenia pożyczki lub zapomogi (w szczególności danych o sytuacji zdrowotnej), zaproponowano, aby do przetwarzania tych danych były uprawnione wyłącznie osoby upoważnione przez zarząd. Przechowywanie takich danych będzie wyznaczone przez okres niezbędny do udzielenia pożyczki i jej spłaty, a w

przypadku zapomogi – przez okres niezbędny do jej przyznania. Zabezpieczeniu danych osobowych ma służyć również wprowadzane w projektowanym art. 42 ust. 5 rozwiązanie przewidujące nałożenie na zarząd obowiązku dokonywania corocznego przeglądu tych danych w celu ustalenia niezbędności ich przechowywania.

Rozdział 5. projektowanej ustawy został poświęcony kwestiom likwidacji KZP. Przepisy projektowanej ustawy (art. 43), tak jak i przepisy obowiązujące, przewidują dwa przypadki obligatoryjnej likwidacji KZP. Należą do nich ogłoszenie upadłości przez pracodawcę lub likwidacja pracodawcy, a także zmniejszenie się liczby członków KZP poniżej dziesięciu. Niezależnie od zaistnienia ww. przesłanek walne zebranie członków może podjąć uchwałę o likwidacji KZP z własnej inicjatywy, bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy liczby członków albo delegatów. Taka sytuacja może mieć miejsce np. w razie zmiany struktury organizacyjnej pracodawcy. Wówczas dostosowanie struktury organizacyjnej KZP, o którym mowa w projektowanym art. 20 pkt 10, może polegać np. na likwidacji KZP w całości.

W każdym z przypadków likwidacji KZP w uchwale o likwidacji KZP należy wskazać w szczególności skład komisji likwidacyjnej (co najmniej 3 osoby), a także określić przeznaczenie środków pozostających na funduszu rezerwowym i zapomogowym po całkowitym rozliczeniu należności, zobowiązań i wkładów członkowskich.

W projektowanym art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy przewidziano obligatoryjne powzięcie uchwały walnego zgromadzenia członków o likwidacji KZP w sytuacji, gdy liczba członków KZP spadnie poniżej 10. Ponieważ z faktem likwidacji KZP wiążą się określone konsekwencje, w tym konieczność natychmiastowej spłaty udzielonej pożyczki, może się zdarzyć, że uchwała o likwidacji KZP nie zostanie podjęta. W związku z tym w projektowanym art. 43 ust. 4 przewidziano kompetencję zarządu do podjęcia uchwały o likwidacji KZP, w przypadku niepodjęcia uchwały o likwidacji KZP przez walne zebranie członków. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio, co oznacza, że treść podjętej przez zarząd uchwały o likwidacji KZP powinna odpowiadać wymogom przewidzianym tym przepisem.

Likwidacja ma na celu zakończenie bieżących spraw KZP, wypełnienie zobowiązań oraz ściągnięcie wierzytelności. W związku z tym, zgodnie z projektowanym przepisem art. 43 ust. 6, z dniem podjęcia uchwały o likwidacji KZP nie są przyjmowani nowi członkowie KZP, ani nowe wkłady członkowskie, a także nie są wypłacane pożyczki ani zapomogi.

W myśl projektowanego przepisu art. 44 komisja likwidacyjna wstępuje w prawa i obowiązki zarządu oraz komisji rewizyjnej. Należy zwrócić uwagę, że wstąpienie komisji likwidacyjnej w prawa i obowiązki zarządu i komisji rewizyjnej następuje z mocy prawa, a więc nie jest konieczne podjęcie w tym celu żadnych dodatkowych czynności. Uchwałę o likwidacji KZP, zgodnie z projektowanym przepisem art. 45, z podaniem składu komisji likwidacyjnej i miejsca jej urzędowania, wezwaniem dłużników do spłaty należności oraz wyznaczeniem trzymiesięcznego terminu zgłaszania roszczeń przez wierzycieli, należy podać do wiadomości wszystkich członków KZP.

Projektowane przepisy art. 46 zawierają zasady dokonywania rozliczeń kwestii majątkowych w razie likwidacji KZP. W pierwszej kolejności komisja likwidacyjna powinna zaliczyć wkłady członkowskie osób posiadających względem KZP zadłużenie na spłatę tego zadłużenia. W odniesieniu do członków KZP nieposiadających zadłużenia zaproponowano rozwiązanie, zgodnie z którym wkłady członkowskie tych osób są im zwracane przez komisję likwidacyjną, w miarę wpływu środków pieniężnych na rachunek KZP, proporcjonalnie do wysokości wkładów członkowskich wniesionych przez poszczególnych członków KZP, według stanu na dzień poprzedzający dzień podjęcia uchwały o proporcjonalnym zwrocie wkładów członkowskich. Przejście KZP w stan likwidacji powoduje natychmiastową wymagalność niespłaconych części pożyczek. Oznacza to, że warunki spłaty pożyczki ustalone przy jej zawieraniu, przestają obowiązywać. Niemniej, w projektowanym przepisie art. 46 ust. 3 zaproponowano przyznanie komisji likwidacyjnej uprawnienia do rozłożenia na raty, na wniosek członka KZP, niespłaconej przez niego części pożyczki. W każdym jednak przypadku całkowita spłata pożyczki powinna nastąpić przed dniem zakończenia likwidacji KZP.

Likwidacja KZP powinna zostać zakończona w ciągu 6 miesięcy od dnia podjęcia uchwały o likwidacji KZP, a w przypadku gdy przyczyną likwidacji KZP była likwidacja pracodawcy - nie później niż do upływu okresu likwidacji pracodawcy.

Rozdział 6. projektowanej ustawy poświęcono sprawom dotyczącym rachunkowości KZP. W myśl proponowanego przepisu art. 48 ust. 1 rachunkowość KZP jest prowadzona zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.). Oznacza to m.in. obowiązek posiadania przez KZP dokumentacji opisującej w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, zgodnie z przepisem art. 10 ust. 1 tej ustawy.

Rokiem obrotowym KZP jest rok kalendarzowy, który powinien być zakończony sprawozdaniem finansowym, sporządzonym według zasad, o których mowa w przepisach

ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Sprawozdanie finansowe KZP podpisuje zarząd, komisja rewizyjna oraz osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, po przeprowadzeniu kontroli działalności KZP, zaś protokół kontroli dołącza się do sprawozdania finansowego (art. 50). Względem przeprowadzanych przez komisję rewizyjną, co najmniej raz na kwartał, kontroli, o których mowa w projektowanym przepisie art. 27 ust. 4, projektowany przepis art. 50 ustawy przewiduje zatem konieczność przeprowadzenia dodatkowej kontroli działalności KZP, na potrzeby sporządzanego sprawozdania finansowego.

W proponowanym przepisie art. 49 ust. 1 ustawy przewidziano, że rachunkowości KZP nie mogą prowadzić członkowie zarządu, komisji rewizyjnej, komisji likwidacyjnej ani osoba prowadząca obrót gotówkowy w KZP. Projektowany przepis art. 49 ust. 2 stanowi natomiast, że kasy KZP nie może prowadzić członek zarządu i komisji rewizyjnej ani osoba prowadząca rachunkowość KZP. Celem ww. regulacji jest rozdzielenie funkcji decyzyjnych lub kontrolnych od funkcji wykonawczych.

W przepisie art. 51 zaproponowano, aby KZP w pismach składanych w formie papierowej lub elektronicznej, a także w informacjach na stronach internetowych KZP – o ile KZP je prowadzi, umieszczała informacje o jej pełnej nazwie oraz siedzibie, ze wskazaniem nazwy i adresu pracodawcy, u którego została utworzona. Na gruncie obecnie obowiązujących przepisów rozporządzenia z 1992 r. KZP ma obowiązek używania pieczęci podłużnej z podaniem m.in. jej nazwy. Uznano, że nałożony na KZP bezwzględny wymóg stosowania pieczęci stanowi zbędny formalizm, w związku z czym zaproponowano zliberalizowanie regulacji w tym zakresie i wprowadzenie (zamiast pieczęci) obowiązku posługiwania się stosownymi informacjami umożliwiającymi zidentyfikowanie KZP.

W rozdziale 7. projektowanej ustawy przewidziano dwa przepisy karne. Z uwagi na to, że projektowana ustawa w art. 43 ust. 1 i 4 przewiduje obowiązek powzięcia uchwały o likwidacji KZP, konieczne było wprowadzenie przepisów karnych pełniących przede wszystkim funkcję prewencyjną, tj. zapobiegających sytuacji, gdy mimo wystąpienia okoliczności skutkujących koniecznością podjęcia uchwały o likwidacji KZP, taka uchwała nie zostanie podjęta.

W pierwszej kolejności zaproponowano, aby odpowiedzialności karnej podlegał ten, kto uniemożliwia podjęcie uchwały o likwidacji KZP w razie ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy lub w razie zmniejszenia się liczby członków KZP poniżej 10 (projektowany art. 52 ustawy). Ponadto odpowiedzialności karnej podlega ten, kto nie podejmuje uchwały o likwidacji KZP w razie ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy lub w razie zmniejszenia się liczby członków KZP poniżej 10. Uniemożliwianie podjęcia uchwały o

likwidacji KZP może mieć miejsce przykładowo wówczas, gdy członkowie KZP umyślnie nie biorą udziału w posiedzeniach walnego zebrania członków zmierzających do podjęcia uchwały o likwidacji KZP, uniemożliwiając w ten sposób utworzenie kworum, o którym mowa w art. 43 ust. 2.

Odpowiedzialności za niepodjęcie uchwały o likwidacji KZP, przewidzianej w projektowanym art. 53 mogą w szczególności podlegać członkowie zarządu, w okolicznościach, o których mowa w art. 43 ust. 4 projektowanej ustawy.

Wprowadzenie przepisów karnych jest w ocenie projektodawcy niezbędne z uwagi na to, że likwidacja KZP jest w określonych ustawowo przypadkach obligatoryjna, a ponadto niesie ona za sobą doniosłe konsekwencje prawne.

Zaproponowano, aby orzekanie w sprawach o czyny określone w art. 52 i art. 53 projektowanej ustawy następowało w trybie przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30, z późn. zm.). Czyny określone w art. 52 i art. 53 projektowanej ustawy będą zagrożone karą grzywny.

II. Zmiany w przepisach innych ustaw

Projektowana ustawa przewiduje zmianę w przepisie art. 1¹ pkt 2 u.z.z., w którym zdefiniowano pojęcie „pracodawca”. Do tej definicji odwołują się m.in. ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1809), ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 123), czy też ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232 oraz z 2020 r. poz. 568.). Odwołanie do ww. definicji zaproponowano również w projektowanej ustawie. Mając jednak na uwadze, że obecnie obowiązująca definicja pojęcia „pracodawca”, którą posługuje się u.z.z., jest błędna, w zakresie w jakim określa grupę podmiotów mogących być tzw. pracodawcami niepracowniczymi, konieczna jest jej modyfikacja.

Na gruncie obowiązującej w u.z.z. definicji pojęcia „pracodawca” tzw. pracodawcami niepracowniczymi w rozumieniu art. 1¹ pkt 2 u.z.z. mogą być: 1) osoby fizyczne, 2) osoby prawne, 3) jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, do których stosuje się odpowiednio przepisy o osobach prawnych, 4) wewnętrzne jednostki organizacyjne osób prawnych. Należy zwrócić uwagę, że prawo cywilne nie rozróżnia czwartej z ww. grup podmiotów posiadających zdolność prawną, w szczególności zdolność do zawierania umów

cywilnoprawnych, w tym umów zlecenia, umów o świadczenie usług, umów o dzieło, itp.¹. Kategoria tzw. wewnętrznego pracodawcy jest ściśle związana z prawem pracy i przepisami KP.

W celu usunięcia nieścisłości występujących w przepisie art. 1¹ pkt 2 u.z.z. zaproponowano nową definicję pracodawcy, zgodnie z którą przez pracodawcę należy rozumieć pracodawcę w rozumieniu art. 3 KP, a także osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną i do której stosuje się odpowiednio przepisy o osobach prawnych, jeżeli zatrudniają one inną niż pracownik osobę wykonującą pracę zarobkową.

W związku z tym, że regulacje dotyczące kas zapomogowo-pożyczkowych zostaną ujęte w odrębnej ustawie, zbędny okazał się przepis art. 39 u.z.z.

Zaproponowane zmiany w następujących aktach prawnych:

- w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 2357, z późn. zm.);
- w ustawie z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 815);
- w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 842)

mają wyłącznie charakter redakcyjny i polegają na zastąpieniu pojęcia *pracownicze kasy zapomogowo-pożyczkowe* pojęciem *kasy zapomogowo-pożyczkowe*.

Zgodnie z projektowanymi przepisami art. 59 i art. 61 KZP działające na podstawie obecnie obowiązującej u.z.z. staną się KZP w rozumieniu projektowanych przepisów ustawy. Niemniej na tych kasach ciąży obowiązek dostosowania postanowień ich statutów do zmian wprowadzonych projektowaną ustawą. Termin, jaki projektowana ustawa wyznacza istniejącym KZP na dostosowanie ich statutów wynosi 18 miesięcy od dnia wejścia tej ustawy w życie. 18-miesięczny termin pozwoli na to, aby zmieniony statut KZP zaczął obowiązywać z nowym rokiem obrotowym, którym – zgodnie z projektowanym art. 48 ust. 2 – jest rok kalendarzowy. Projektowany przepis art. 60 ustawy przewiduje, iż członkowie organów KZP,

¹ Por. A. Tomanek, Wątpliwości wokół nowej definicji pracodawcy w prawie związkowym, Praca i Zabezpieczenie Społeczne, nr 3/2019.

którzy zostali powołani na mocy obecnie obowiązującego rozporządzenia z 1992 r., pełnią swoje obowiązki do końca ich kadencji.

Projekt nie stwarza zagrożeń korupcyjnych.

Mając na względzie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia.

Problematyka uregulowana w projekcie ustawy nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawiania organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. WE L 189 z 03.07.1998, str. 42 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 1, t. 1, str. 446) projekt ustawy nie wymaga zasięgnięcia opinii Europejskiego Banku Centralnego, ponieważ nie wpływa na stabilność instytucji finansowych i rynków.

Projekt ustawy nie będzie podlegał notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 362).

Projekt ustawy nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej. Projekt ustawy nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowana ustawa nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy został udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów

z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.). Nie dokonano zgłoszeń lobbingowych.

Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania jest zawarte w dołączonym raporcie z konsultacji, o którym mowa w § 51 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.